

HJERTSTEDT

bastardgrenen

Släkten Hjärtstedts tidigaste släktled är oklara. Det är först med Nils som ätteledningen blir klar. Modern till Peter Hjärtstedts två näst äldsta söner (Georg Benjamin och Carl Fredrik) är omtvistad. Uppgiften om modern, hovfröken Charlotta Schildt, kommer från Carl Fredriks sonson ”Jean” Gabriel, som skrev en släktrönika. Samtida med honom var halvsyskon till Carl Fredrik vilka knappast kan ha varit ovetande om förhållandena. Invändningar har gjorts utifrån att Charlotta inte är känd i några dokument, vilket inte är

underligt eftersom hon först fötts utomäktenskaplig (även om föräldrarna senare ingick äktenskap, för att sedan snabbt separera), sedan fött barn utomäktenskapligt och avlidit endast 20 år gammal. Det finns ingen anledning att betvivla att Jean Gabriel hade kunskap om vilken kvinna som var hans farfars mor. Jämför också att hans svärmor var syster till hans farfar (hustrun följaktligen kusin till hans fader), och själv dotter till Carl Fredrik. Släktförhållandena måste därför ha varit mycket väl kända, särskilt som Jean Gabriel själv skrev släktrönika. Notera också att Charlottas andre son, Carl Fredrik, förmodligen är döpt efter henne¹ och att halvsystemen, Barbro Catharina, andra dotter namngivits efter henne själv och Charlotta (den första dottern, Anna Barbro, var döpt efter hennes farmor, Anna Barbro Bankow). Den förste sonen, Georg Benjamin, har sitt första namn både efter morfadern och morbrodern, det andra kommer förmodligen från den med Charlottas moster ingifte Benjamin Magnus Croneborg. Denne son sägs uttryckligen vara född utomäktenskapligt. Det finns ingen anledning att ifrågasätta Charlottas existens om man inte vill göra våld på ”Ockhams rakkniv”.²

Tabell 1

KARL i Prästegården: * ca 1510, † efter 1555. Frälsebonde vid prästgården i Järstad socken 1544-1546, 1551, 1552 och 1555. Barn(?):

HÅKAN i Prästegården: * ca 1540. † efter 1601. Frälsebonde vid prästgården i

¹ Charlotta är ju en feminin form av Charles/Karl.

² *Mångfald skall inte förutsättas om det inte är nödvändigt, eller som det oftast uttrycks: krångla inte till saker i onödan.*

Bild som tros föreställa Håkan Nilsson Hierstadius.

Järstad socken 1571, 1577-1579, 1581-1584, 1587-1589, 1592, 1593, 1595, 1596 och 1601. Barn(?):

MÅNS i Prästegården: * ca 1570. † efter 1622. Frälsebonde vid prästgården i Järstad socken 1597-1605, 1611-1617, 1620-1622. Troligen gift med en dotter till den Nils i Prästegården som omtalas 1585, 1586, 1590, 1591 och 1594. Barn(?):

NILS i Prästegården: * ca 1600. † 1658/1662. Frälsebonde vid prästgården 1635-1638, 1640-1642, 1645, 1650, 1655 och 1658. 1662 omtalas ”enkian i prästegården”. Gift med N Bengtsdotter? Barn:

HÅKAN NILSSON HIERSTADIUS: * 163(8), † 1686 9/12 Västra Tollstad. 1659 6/6 inskriven vid Uppsala universitet. Prästvigd 1663 10/4. Kyrkoherde i Västra Tollstad. Gift med Catharina Samuelsdotter *Tollstadia*, född 1649, död efter 1713, dotter till kyrkoherden i Västra Tollstad Samuel Johansson och hans hustru Ingegerd Kristoffersdotter. Barn:

PETER HIERTSTEDT: * 1682 18/3 Västra Tollstad, † 1760 11/9 Frödinge. Inskrivet vid Uppsala universitet 1699. Frälsefogde i Södra Vi och Ålhult 1710, stadsnotarie i Vimmerby 1716, borgmästare där 1720, riksdagsman 1723, muntligt adlad

1728, häradshövding i Sevede 1739. Frälsegodsägare. oo 1 f 1708 Maria Berg † 1710. (oo) 2 170(7) hovfröken Charlotta [Schildt](#), * 16(90), † 1710 i barnsäng, dotter till assessor Georg Schildt och hans andra hustru, Ingeborg Zelow. oo 3 1711 23/8 Barbro Catharina Schildt, * 1677, † 1724, halvsyster till föregående, dotter till assessor Georg Schildt och hans första hustru, Anna Axelsdotter Cruus. oo 4 1725 28/5 Maria Arvidsdotter Borén. Barn:

1 **Carl Samuel**, * f 1709, † 1710.

2 **Georg Benjamin**: * 1708, † 1757/1758. Lantbrukare. Om honom anges att han är oäkta född. oo 1 1738 30/11 Anna Katarina Bergman, oo 2 1751 21/4 Helena Linck.

Carl Fredrik: Tabell 2.

3 **Otto Adam**: * 1713. Död späd.

Anna Barbro: * 1716, † 1758 26/9. oo 1739 2/3 befattningsman Peter Uhr.

Johan Henrik: * 1718 10/8, † efter 1756. Auditor, kanslist vid Göta hovrätt, auskultant vid Svea hovrätt, auditor vid överste Posses regemente, e o kanslist i kammarrevisionen 1743, kopist 1749, avsked 1756.

Catharina Charlotta: * 1723, † 1800 21/7. oo Johan Paul Bosteij.

4 **Maria Elisabet**: * 1726 27/3, död som barn.

Ingeborg Christina: * 1727, † 1791 12/2. oo 1750 30/9 sedemera kyrkoherden i Södra Vi och Djursdala Sven Petersson Säfvenblad.

Ulrica Magdalena: * 1731, † 1799. oo 1750 2/7 landsfiskal Anders Lundh.

Elisabet Catharina: * 1734, † 1793 25/3. oo 1770 kvartermästare Johan Dahlberg.

Peter Gabriel: * 1739 25/5, † 1828 13/9. Volontär vid Smålands kavalleriregemente, kvartermästare, avsked, lantbrukare på Långbröste i Frödinge. oo Rebecka Kindström.

Aurora Maria: * 1741. oo 1 Samuel Wallén, oo 2 1768 lantbrukaren Erik Jonsson.

Fredrica Lovisa: * 1743 19/11, † 1803 25/1. oo 1765 6/12 Johan Georg Embring.

Peter Hjertstedts epitafium.

Tabell 2

CARL FREDRIK HIERTSTEDT: Son till Peter Hiertstedt, tabell 1. * 1710 8/4. Död 1761 5/9. Student i Uppsala 1729, i Lund 1731. Kamrer i Göta hovrätt 1744. Frälsegodsägare. oo 1735 Beata *Almqvist*. Barn:

1 **Per/Petrus Anders:** * 1736 14/1, † 1810 1/10. Notarie i kall- och manufakturätten.

Harald Magnus: Tabell 3.

Brita Charlotta Carlsdotter: * 1738, † 1740.

Carl: * 1739 15/10, † 1739.

Johan Otto: * 1741 16/4, † 1786 1/4. 1761 kammarskrivare i Göta hovrätt. oo ca 1765 Catharina Margareta von Strokirch.

Catharina Sophia: * 1742 10/7, † 1800 21/7. oo handlanden Gabriel Tobies.

Nils: * 1744, † 1745 19/4.

Nils: * 1746 11/1, † 1747 16/1.

Anna Beata: * 1747 2/2, † 1826 22/3. oo fänriken Paul Henrik *Mobeck*.

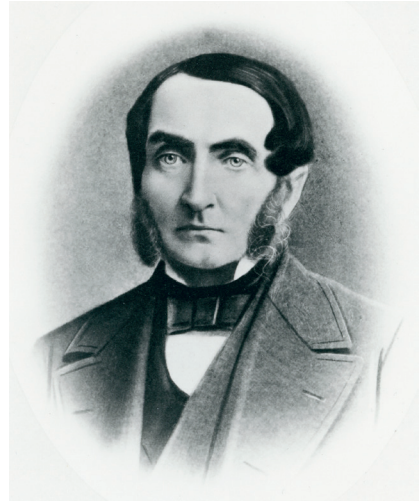
Nils: * 1749 12/6, † 1804 12/3. Kammarskrivare i Göta hovrätt, vice hovrättskammars-kommissarie. oo 1 1770 Birgitta Helena Estbergen. oo 2 1795 Catharina Lundgren.

Tabell 3

HARALD MAGNUS HIERTSTEDT: Son till Carl Fredrik Hiertstedt, tabell 2. * 1737 5/12 Gränna. † 1781 21/9 Gränna. Student i Lund 1754. Vice häradshövding i Vista härad. oo 1762 21/12 Catharina Beata *Perman*. Barn:

JOHAN”JEAN” GABRIEL HIERTSTEDT: * 1771 19/2 Gränna, † 1837 19/8 Gränna (kallbrand i benet). Postmästare i Gränna 1791, tullinspektör 1820. oo 1799 4/8 på Karsäng faderns kusin Anna Carolina *Mobeck*. Barn:

MAGNUS LUDVIG HIERTSTEDT: * 1810 28/3 Gränna, † 1878 11/10 Gränna. Student i Lund 1828, med fil kand 1832, student i Uppsala samma år, med kand 1836, med lic 1837 och med doktor samma år. Kir mag 1839, långholmsläkare 1838, uppbördsläkare på kor-

Magnus Ludvig Hiertstedt.

vetten "Najaden" på expedition till Västindien, syd- och nordamerika 1839-1840, stadsläkare i Vadstena 1840-1849, biträdande läkare vid centralhospitalet där 1840, intendent vid Medevi brunn 1842-1846, kurhusläkare i Vadstena 1846-1868, t f överläkare vid Vadstena hospital 1847, överläkare där 1849. Utrikes statsunderstödda studieresor 1840, 1845 och 1851 – rörande hospitalsvård – till Danmark, Tyskland, Holland, Frankrike, Schweiz, Italien, Österrike, Böhmen och Ungern. Stadsfullmäktig i Vadstena 1863-1866, pension för synnerligt nit och skicklighet i statens tjänst vid 1876 års riksdag. Riddare av Vasaorden 1851 och av Nordstjärneorden 1861. oo 1 1842 8/11 Hedvig Maria Charlotta Kinander, * 1825 17/6, † 1899 20/3. (o-o) 2 i ett förhållande på Medevi brunn sommaren 1849 med friherrinnan Constance Julie Henriette [Leuhusen](#), gift med greve Fredrik Wilhelm Taube. Barn 2:

PER FRITHIOF GABRIEL HJERTSTEDT: Kallad "P F G". * 1850 22/4 okänd ort, † 1906 3/6 Stockholm (hjärtsäcksinflammation). Ca 3 månader efter födelsen placerades han av fadern som fosterbarn hos sämskomakare Per Wetterman i Gränna. 1859 flyttade han till Ängstugan på Krökinge gård och omhändertogs då av Peter Johansson Lindstedt. Konfirmerades 1866 och vandrade efter 7/7 samma år genom landet, till dess han ankom till Stockholm och 22/8 inflyttade till Jacobs församling. Han arbetade som dekorationsmålare under knappa förhållanden och drygade ut inkomsterna med att måla tavlor som han sedan ordnade lotterier på. Dessa lotter kunde han t o m sälja på slottet, återopandes sin moder. Sistnämnda uppehöll också en viss kontakt med bastardsonen. Sålunda mindes alla P F G:s barn "den fina damens besök" med presenter när de var små. P F G var en man som gärna tog sig några glas, kanske inte alltid till allas glädje. Sålunda tog sig han och en kollega 10/2 1892 – en månad efter hustruns död – in i Jacobs kyrka i Stockholm och störde eftermiddagsbönen med spydiga kommentarer. Rättegång följde och han dömdes till 50:- i böter. Ett par år senare var sonen Jean Gottfrid inblandad i en misshandel av en polisman. Men detta var inte lika farligt, det renderade endast 25:- i böter. Då hustrun dött placerade P F G de tre yngsta barnen i foster-

Ovan: PFG med dottern "Bollan" 1893 vid Austers i Hangvar.

hem, i respektive Hangvar/Gotland, Oskarshamn och Lysekil. Den enda bild som finns bevarad, där P F G finns med, visar honom i tidtypisk konstnärsklädsel. oo 1877 13/5 Augusta Wilhelmina Andersson, *Kungsholm*. Barn:

INGEBORG "BOLLAN" CECILIA HJERTSTEDT: * 1879 25/7 Stockholm, † 1954 1/7 Stockholm. (o-o) 1903 dekorationsmålare Johan Leonard [Wase](#).

"Bollan" Hjertstedt.